

„Ve stínu péče“

Anotace:

Dokumentární film se zaměřuje na život zdravých sourozenců v rodinách, kde se v domácím prostředí pečuje o dítě nebo mladého dospělého se zdravotním postižením.

Skrze rozhovory, denní rutinu a interakci dvou dospívajících dětí z různých rodinných prostředí odhaluje, jak péče o člena rodiny závislého na pomoci jiné fyzické osoby ovlivňuje jejich vnímání sebe sama, vztahy v rodině, budoucnost i naplňování vlastních potřeb.

Struktura dokumentu:

1. Úvod – Kontext péče

- Krátké představení dvou rodin: jedna pečuje o dítě s těžkým tělesným postižením, druhá o sourozence s mentálním postižením nebo PAS.
- Ukázka každodenního života v domácnosti, na místech, kde se v rámci péče pečující pohybuje, překážky při přepravě blízkého, návštěva lékaře.

2. Hlasy sourozenců (vkládané do různých částí dokumentu dle tématu, situace a vhodnosti dokreslení situace)

- Diskuse dvou pubertálních zdravých sourozenců (např. formou společného setkání nebo videohovorů) – bez přítomnosti rodičů.
- Témata: pocity, odpovědnost, žárlivost, partnerské vztahy, láska k sourozenci a rodičům, strach, budoucnost, přijetí sourozence okolím.

Dle délky pořadu nadefinovat témata, dané okruhy, ať hovor nevázne.

- Autentické textové poznámky související s jejich prožíváním, pocity.

3. Perspektiva rodičů

- Rozhovory s matkou / otcem (oběma) z obou rodin.
- Jak dělí pozornost? Objevují se výčitky? Jak komunikují se zdravými dětmi? Jak zvládají harmonogram rodiny?
- Reflexe o lásce a rovnováze – vč. zdravého sourozence.

*Pohled rodičů na to, jak se snaží vyvažovat péči, pozornost a lásku mezi všemi svými dětmi; vnitřní dilemata – stejná míra lásky ke všem dětem s vědomím, že jedno mě potřebuje víc, snaha o spravedlnost a bezpodmínečnou lásku; obavy, že zdravé dítě si nese pocit nedostatečné lásky. Z pohledu rovnováhy jak rodiče plánují čas **jen** pro zdravé dítě; jak se snaží zapojit zdravé dítě do péče, ale zároveň*

*mu neukládat přílišnou zodpovědnost. **Láska** v podobě spojovacího prvku, síla lásky k sourozenci, momenty, kdy rodina funguje jako celek (oslavy, smích, sdílení).*

Součástí autentické výpovědi přímo na kameru ve smyslu (dle konkrétní situace, rodin apod.)

„Někdy mám pocit, že selhávám. Ale pak vidím, jak se moje děti objímají, a vím, že to má smysl.“

„Vím, že máma mě miluje. Jen někdy potřebuju slyšet, že jsem taky důležitý.“

4. Odborný vhled

- Krátké vstupy psychologa nebo terapeuta zaměřeného na rodinnou dynamiku a sourozenecké vztahy v kontextu péče; nebo pracovníků sociální služby (či jiné organizace), pomáhající rodině.

5. Závěr – Naděje a prostor

- Co by si děti (zdraví sourozenci) přály, aby rodiče věděli?
- Jaké mají sny a jak se snaží najít vlastní prostor?
- **Poselství o důležitosti slyšet i ty, kteří „nepotřebují fyzickou pomoc“.**

Stylistika a tón:

- Pozitivní hledisko, neukazovat jen to negativní
- Citlivý, nehodnotící.
- Kombinace statických záběrů z domácího prostředí, zpomalených záběrů při důležitých poselstvích, záběrů v tichém momentu (např. pozorování dětí rodiči), detailních záběrů (objetí, držení se za ruce), autentických rozhovorů, deníkových záznamů = textových „poselství, pocitů“ a vizuálních metafor (v pozitivním smyslu: např. dvě vedle sebe hořící svíčky, dva ptáci letící vedle sebe – jeden pomaleji, druhý ho doprovází – metafora pro sourozeneckou podporu, lásku; slunce prosvítající skrz mraky jako symbol naděje, že i když je situace náročná, existuje světlo na konci tunelu; puzzle, které do sebe zapadají znázorňující každého člena rodiny, jako jedinečnou osobu, ale dohromady všechny dílky tvořící celek; cesta, která se rozděluje, ale vede stejným směrem - různé životní cesty směřující k podobným hodnotám)

*možné negativně pojaté metaforu:

- Stín: zdravý sourozenec často „ve stínu“ nemocného – může být zobrazen jako postava stojící ve stínu, zatímco světlo dopadá na druhého sourozence.

- Zavřené dveře: symbolizují izolaci, nemožnost sdílení emocí nebo uzavřenost komunikace v rodině.
- Zrcadlo: zdravý sourozenec při pohledu do zrcadla vidí svého sourozence – metafora pro ztrátu vlastní identity nebo silné propojení.